

Juryverslag Poëziedebuutprijs Aan Zee 2019

Je bent nooit te jong en nooit te oud om te debuten als dichter. Laat deze tweede lichting van de Poëziedebuutprijs Aan Zee daar geen extreem, maar wel een mooi voorbeeld van zijn. Want met Moya De Feyter hebben we een mid-twintiger, met David Nolens een mid-veertiger. In hun taal en stijl verraden deze debutanten vaak hun leeftijd. Omdat ze tussen de lijnen iets zeggen over hoe diep de wortels en hoe ver hun blik reikt.

Soms reikt die zo ver als het eigen, persoonlijke universum en dat is niets om je voor te schamen, weet **Moya De Feyter**, de jongste van de genomineerden. Met de blik van een inmiddels jongvolwassene zoekt ze in haar bundel *Tot iemand eindelijk* de beelden en de mensen op die ze zich als kind herinnert. Ze geeft hen vorm met haar magische stijl: een mix van verbeelding, realiteit, sprookjesachtige fantasie en speelse associatie. Het resultaat is een *coming of age* met een machtig metrum.

Hiertegenover zou je **David Nolens** kunnen plaatsen. Ervaren romancier en met zijn debuut - het mondvolle *International Bakery (Voorheen Cinema Royal)* - nu ook officieel dichter. De grenzen tussen genres aftastend, zoekt hij een vorm voor zijn wild kritische gedachten over mens en samenleving. Hij laat de lezer nadenken tot die zich 95 bladzijden later medeplichtig weet. De tweede mid-twintiger **Roelof ten Napel** houdt – op poëticaal vlak althans – op een persoonlijk-eigenzinnige manier het evenwicht tussen Moya De Feyter en David Nolens. Hij zoekt het spanningsveld op tussen kindertijd en wereld. *Het woedeboek* is een poëtische worsteling tussen twee werelden: tussen verleden en heden, traditie en vrijheid, tussen een streng-christelijk geloof en de eigen intimiteit.

De tweede vrouw in de shortlist van vijf is de prozaschrijfster **Gerda Blees**. En het is lastig om het in de context van een debuut over *vintage* te hebben, maar veel gedichten uit haar debuut *Dwaallichten* zijn 'vintage' Gerda Blees. Ze neemt vaak enkele strengels werkelijkheid, beschrijft ze tot ze herkenbaar en verhalend worden en vlecht er dan een ontwrichtende terzijde door. Telkens opnieuw besef je: je leest niet wat je leest.

Radna Fabias, tot slot, doet het genderevenwicht van deze tweede Poëziedebuutprijs Aan Zee overtuigend naar de vrouwelijke kant overhellen. Fabias doet wat je als lezer hoopt dat een dichter kan: ze werpt je niet zomaar taal en gedachten toe, ze trekt je haar wereld in. Het openingsgedicht van haar bundel *Habitus* start met een toepasselijk beeld: glimmende velgen, onberispelijk opgepoetst en te groot en te duur voor de auto's waaronder ze draaien. Toepasselijk, want wat volgt, is vaart. 115 bezwerende, royale, zintuiglijke, speelse, gedurfde bladzijden lang. Ze laat je kennismaken met de Nederlandse Antillen, met noodgedwongen krachtige vrouwen en met het onheil dat altijd om de hoek loert. Het achtervolgt Fabias allemaal, zodat ze er wel over moét dichten: 'het onvermogen om mijn culturele achtergrond uit mijn identiteit te amputeren', schrijft ze. En het achtervolgt ons, lezers. Je kan niet uit jezelf amputeren, wel kan je delen met anderen zodat het dragelijk wordt. Met ons, dus. Want met de voltallige jury waren we het er opvallend snel over eens: wat een geschenk, deze *Habitus*. En wat een winnaar van de Poëziedebuutprijs Aan Zee.